

УЖАС ПОД ПИРАМИДИТЕ

**НЕИЗДАВАНИ РАЗКАЗИ НА ЛЪВКРАФТ
И ДРУГИ МАЙСТОРИ НА УЖАСА**

София, 2019

H. P. Lovecraft and Harry Houdini, *Under the Pyramids*
(Imprisoned with the Pharaohs), 1924.

H. P. Lovecraft and Henry S. Whitehead, *The Trap*, 1932.

William Hope Hodgson, *Eloi Eloi Lama Sabachthani*, 1919.

William Hope Hodgson, *The Whistling Room*, 1910.

Charlotte Perkins Gilman, *The Yellow Wallpaper*, 1892.

© Издателство „Изток-Запад“, 2019

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

© Иван Атанасов, подбор и съставителство, 2019

© Огняна Иванова, превод, 2019

© Живко Петров, оформление на корицата, 2019

ISBN 978-619-01-0522-0

Х. Ф. Лъвкрафт, Хари Худини, Хенри С. Уайтхед,
Уилям Х. Ходжсън, Шарлот П. Гилман

УЖАС ПОД ПИРАМИДИТЕ

Неиздавани разкази на Лъвкрафт
и други майстори на ужаса

Подбор и съставителство
Иван Атанасов

Превод от английски
Огняна Иванова

СЪДЪРЖАНИЕ

ПОД ПИРАМИДИТЕ (ЗАТВОРЕН С ФАРАОНИТЕ) (<i>Х. Ф. Лъвкрафт и Хари Худини</i>)	7
КАПАНЪТ (<i>Х. Ф. Лъвкрафт и Хенри С. Уайтхед</i>).....	55
ЕЛОИ, ЕЛОИ, ЛАМА САВАХТАНИ (<i>Уилям Х. Ходжсън</i>)	91
СВИРУКАЩАТА СТАЯ (<i>Уилям Х. Ходжсън</i>)	119
ЖЪЛТИТЕ ТАПЕТИ (<i>Шарлот П. Гилман</i>).....	147

**Х. Ф. Лъвкрафт
и Хари Худини**

**Под пирамидите
[Затворен с фараоните]**

I.

Загадките се привличат взаимно. Откакто името ми стана известно* като име на илюзионист, изпълняващ необясними номера, аз попаднах на необикновени разкази и събития, а това, че те ме привличаха, накара хората да го отдават на личните ми интереси и занима-

* Хари Худини (1874–1926) е знаменит американски илюзионист от унгарски произход. [Всички бележки, без изрично упоменатите, са на преводача.]

ния. Имаше тривиални и несъстоятелни неща, други бяха дълбоко драматични и ангажиращи; някои водеха до странни и опасни преживявания, а заради други се заемах с научни и исторически изследвания. Много от споменатото вече споделих и ще продължа да споделям безусловно, но има една история, за която говоря с голямо нежелание и я разказвам тук само след поредица необорими доводи, изложени от издателите на настоящето списание, получили неясни сведения за нея от членове на моето семейство.

Споменатата пазена от чужди очи тема се отнася до посещението ми в Египет преди четиринайсет години като обикновен пътешественик и досега я избягвах по няколко причини. От една страна, не съм склонен да проучвам определени безспорно съществуващи факти и зависимости, очевидно неизвестни на тълпящите се около пирамидите несметен брой туристи, и явно старателно скривани от властите в Кайро, които положително имат поне малка представа за тях. От друга страна, не ми е приятно да разказвам преживяване, в което развитеното ми въображение може да е играло особено голяма роля. Онова, което видях или си мисля, че видях, със сигурност не се е случило, а трябва да се разглежда като резултат от наскоро четените от мен трудове по египтология и от последвалите размишления по въпроса, подказани ми от околния пейзаж. Тези стимули, плод на моята фантазия, засилени от възбудата, че ставам свиде-

тел на действително събитие, самото то достатъчно разтърсващо, несъмнено станаха причина да нарасне ужасът в онази нелепа нощ отпреди толкова много време.

През януари 1910 г. приключих един професионален ангажимент в Англия и подписах договор за гастрол в австралийски театри. Понеже за пътуването ми беше дадено разточително много време, реших да се възползвам максимално и да предприема пътешествие до мястото, към което имам най-голям интерес, така че след приятно плаване покрай Континента аз и съпругата ми се качихме в Марсилия на парахода „Малуа“ на компания „Полуострови и Ориент“, тръгнал за Порт Саид. От тази точка възнамерявах да се отправя към главните исторически забележителности на Долен Египет, преди окончателно да отпътувам за Австралия.

Пътуването беше интересно и разнообразено от множество забавни случки, каквито може да преживее и един маг извън заниманията си. За да прекараме необезпокоявани времето си, възнамерявах да остана инкогнито, но бях подтикнат да се разкрия от свой другар по илюзионистка съдба, чието страстно желание да смайва пасажерите с елементарни фокуси ме предизвика да удвоя и надмина номерата му по начин, който напълно разбули тайната около моята самоличност. Споменавам това заради крайния резултат – резултат, който трябваше да предвидя, преди да сваля маската си пред туристите от парахода, малко преди да плъзнат по Долината на

Нил. Последствието беше, че където и да отидех оттогава нататък, тръбяха кой съм, а това лиши мен и съпругата ми от спокойното състояние на невидими, към което се стремяхме. Пътувах, за да видя любопитни неща, а често самия мен ме разглеждаха като някаква рядкост.

Отивахме в Египет в търсене на живописното и впечатляващото със своята мистика, ала когато параходът стигна в Порт Саид и всички пасажери се качиха в малки лодки, не видяхме кой знае какво. Ниските пясъчни дюни, подмятаните от вълни шамандури в плитчините и досадно европейското наглед градче, в което нямаше нищо интересно, освен паметник на великия Дьо Лесепс*, ни накараха да потърсим нещо, с което нямаше да си губим времето. Поговорихме си по въпроса и решихме веднага да отидем в Кайро при пирамидите, а по-късно да заминем за Александрия, да разгледаме каквито гръко-римски забележителности предлага старата столица и после да вземем парахода оттам.

Пътуването с железница беше поносимо и отне само четири часа и половина. Видяхме голяма част от Суецкия канал, защото се движехме покрай него чак до Исмаилия, а после получихме известна представа за стария Египет от възстановения сладководен канал на Средното царство. Най-накрая видяхме и Кайро, просветващо

* Френски дипломат (1805–1894), на когото се дължи прокарването на Суецкия канал.

в сгъстяващия се сумрак. Блещукането му, напомнящо на съзвездие, се превърна в пожар, когато спряхме на голямата Гар Сентрал.

Само че отново ни чакаше разочарование, защото всичко пред очите ни, освен облеклото и тълпите, беше европейско. Прозаичен тунел ни отведе до площад, пълен с фойтони, таксиметрови автомобили и трамваи. Електрическите лампи, осветяващи високите сгради, внушаваха великолепиe, а театърът, където напразно ме бяха молили да дам представление и в който по-късно влязох като зрител, сега бе преименуван на „Американски космограф“. До хотел „Шепърд“ стигнахме бързо по широки, добре направени улици, но безупречното обслужване в ресторанта, асансьорите и разните англо-американски луксове караха безсмъртното минало на загадъчния Изток да изглежда много далечно.

Следващият ден обаче, за радост, ни отведе в атмосферата на „Хиляда и една нощ“, сякаш Багдад на самия Харун ал-Рашид оживя отново в криволичещите улици и екзотичния силует на Кайро. По пътеводителя на „Бедекер“ тръгнахме на изток, после минахме покрай градините Езбекия и през пазара Муски в търсене на арабския квартал, докато не попаднахме в ръцете на креслив мъж, който въпреки по-нататъшното развитие на нещата несъмнено владееше майсторски своя занаят. Едва по-късно разбрах, че е трябвало да поискам лицензиран водач от хотела. Човекът – сравнително чист, с равен и особен

глух глас, приличаше на фараон и се представи като Абдул Реис ел-Дрогман. Изглеждаше много по-авторитетен от другарите си, макар че по-късно в полицията казаха, че не го познават и подхвърлиха, че „реис“ наричат всеки, който заема значителен пост, а „дрогман“ е неправилно произношение на „драгоман“, думата за „водач на туристическа група“.

За чудеса, каквито Абдул ни показва, само бяхме чели или ги бяхме виждали насън. Старото Кайро е книга с приказки, то е една мечта: лабиринт с тесни улички, пълни с благоухания, орнаменти по балконите и еркери на срещуположни сгради, които почти се срещат над калдъръмите, водовъртеж от ориенталски превозни средства, неразбираеми кръсъци, плющящи камшици, трополящи каруци, дрънчене на монети и магарешки рев; калейдоскоп от многоцветни одежди, покривала, тюрбани и фесове; разносвачи на вода и дервиши, кучета и котки, гадатели и бръснари, а над всичко – хленчът на слепи просяци, свили се в ниши, и звучните напеви на мюзикантите от минаретата, изрисувани изящно върху небесния фон с неговия вечен тъмносин цвят.

Не по-малко привлекателни, но по-тихи бяха покритите пазари. Подправки, благовония, тамян, мъниста, постелки, коприни и съдове от бронз. Старият Махмуд Сулайман седи по турски сред своите лепкави стъкленици, докато приказливи младоци стриват на прах синап в кухия капител на колона от древни, класически време-

на – римски тип колона от Коринт, докарана може би от съседния Хелиополис, Града на Слънцето, където император Октавиан Август разположил единия от своите три египетски легиона. Античността вече е с екзотичен примес. След това – джамиите и музеят. Видяхме ги всичките и се опитахме да не предпочетем арабската пищност пред по-мрачното очарование на Египет на фараоните, скрито в безценните музейни съкровища. Това върховно преживяване ни предстоеше, а засега се съсредоточихме върху средновековната сарацинска слава на халифите с техните величествени гробници от бляскавия приказен некропол в края на пустинята Сахара.

Накрая с Абдул минахме покрай Шариа Мохаммед Али паша, после край древната джамия „Султан Хасан“, както и край оградената с кули порта Баб ал-Азаб, отвъд която по обиколената със стена стръмнина се стига до внушителната цитадела, построена от самия Саладин с камъни от изоставени пирамиди. Когато изкатерихме хълма, слънцето вече залязваше. Заобиколихме модерната джамия на Мухаммад Али и на шеметна височина спряхме, за да хвърлим поглед от парапета към мистично Кайро, цялото позлатено – и резбованите куполи, и въздушните минарета и лумналите в пожара на слънчевите лъчи градини. В далечината над града се издигаше римският купол на новия музей, а отатък музея, отвъд Нил – загадъчната жълта река, майка на ери и династии. Дебнеха безпощадните пясъци на Сахара – на вълни

с цветовете на дъгата, криещи древни, зловещи тайни. Червеното слънце се спусна ниско и се разнесе неумолимият хлад на египетския сумрак, и докато светилото стоеше неподвижно на ръба на земното кълбо като древния бог на Хелиополис, като един Ра, като Ра-Херехти – Бог Хор на двата хоризонта, – видяхме на фона на пламтящата позлата черните очертания на пирамидите на Гиза, на тези гробници от дълбока древност, съществували от десет века, когато Тутанкамон се качва на златния си престол в далечната Тива. В този миг разбрахме, че сме приключили със сарацинско Кайро и трябва да се потопим в тайнствените дълбини на изконния Египет: в черния бог Хнум и в Амон-Ра, в Изида и в Озирис.

На другата сутрин посетихме пирамидите. Параходът „Виктория“ ни откара отвъд моста с бронзовите лъвове на великата река Нил, покрай остров Гезира с неговите гигантски арабски акации, чак до по-малкия английски мост, стигащ до западния бряг. Потеглихме по крайбрежния път по просека между нагъсто израслите отстрани вековни акации, минахме покрай зоологическата градина и стигнахме до покрайнините на Гиза, където по-късно построиха нов мост, за да свързва града с Кайро. После тръгнахме навътре в сушата покрай Шариа ал-Харам, прекосихме местност с блеснали като стъкло канали и мизерни селца, докато накрая пред очите ни не се извисиха търсените от нас чудеса. Разкъсваха с върховете си утринните мъглявини и се отразяваха на-

опаки в крайпътните езерца. Четирийсет века ни гледаха отвисоко, както Наполеон е казал на своите войници.

Там пътят тръгваше рязко нагоре по хълма и стигаше до хотел „Мена Хаус“, където спираше трамвай. Абдул Реис, който лесно успя да ни купи билети за пирамидите, изглежда, се беше споразумял с тълпата викащи и спорещи бедуини от недалечно бедно селище с пръстени къщи, връхлитащи всеки турист, защото успя да ги държи на прилично разстояние. Освен това ни осигури две чудесни камили, а самият той яхна магаре и остави да бъдем водени от група мъже и момчета, чиито услуги бяха по-скоро скъпи, отколкото полезни. Разстоянието, което трябваше да се измине, беше толкова късо, че едва ли имаше нужда от животните, ала ние не възразявахме да придобием опит със своенравните кораби на пустинята.

Пирамидите са построени на високо каменисто плато, редом с най-северната част от поредица царствени, аристократични гробници в съседство с развалините на някогашната разположена на същия бряг на реката на юг от Гиза столица Мемфис, процъфтявала от 3400 до 2000 г.пр.Хр. Голямата пирамида, която се намира до новопостроения път, е изградена от фараон Хеопс, известен и като Хуфу, и е висока повече от 450 стъпки. На югозапад по права линия последователно виждаме Втората пирамида, издигната поколение по-късно от фараон Хефрен, и макар че тя е с по-малки размери, всъщност изглежда дори по-голяма, защото е на по-високо място, а

после следва значително по-малката Трета пирамида на фараон Микерин, построена около 2700 г.пр.Хр. В края на платото и на изток от втората пирамида, с лице, вероятно изработено така, че да изобразява един колосален портрет на Хефрен – фараона реставратор на Храма на Озирис, се намира чудовищният Сфинкс – ням, язвителен и по-мъдър от човечеството и паметта.

На няколко места са намерени по-малки пирамиди и следи от малки пирамиди, които са били разрушени. Цялото плато е като пчелна пита от некрополи на знатни, почти царствени персони. Погребвани са в *мастаби* – градежи като пресечени пирамиди край по-дълбоките гробници, каквито са намирани в Мемфис, каквато е гробницата на Пернеб в нюйоркския музей „Метрополитън“. В Гиза обаче такива градежи са заличени от времето и от грабежи – като свидетелство за някогашното им съществуване са останали само изкопаните в скалите шахти, които или са запълнени с пясък, или – разчистени от археолози. Всяка гробница е свързана с място, където жреци и роднини предлагали угощение и отправяли молитви за отлитащото *ка* – жизнения дух на покойника. Такова помещение за малките гробници е част от мастабите – от надземния градеж, но в големите пирамиди, които са погребални домове на самите фараони, е имало допълнителни храмове, всеки – на изток от съответната пирамида с път, наричан пропилон, водещ до солидно портално пространство за молитви в края на каменистото плато.